



ȘTEFANIA MIHALACHE



SUNT LINIȘTITĂ,
MI-E FRICĂ



CU ILUSTRĂȚII DE LAURENȚIU MIDVICHİ

Editura Paralela 45

Redactare: Diana Iepure
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Design copertă: Laurențiu Midvichi
Pregătire de tipar: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MIHALACHE, ȘTEFANIA

Sunt liniștită, mi-e frică / Ștefania Mihalache ;

cu il. de Laurențiu Midvichi. – Pitești : Paralela 45, 2024

ISBN 978-973-47-4103-8

I. Midvichi, Laurențiu (il.)

821.135.1

Copyright © Editura Paralela 45, 2024

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparelela45.ro

Argument

Colecția de albume de artă *Metamorfoze* urmărește cultivarea sinesteziei generate de un dialog al artelor și își propune să arate moduri în care poezia și alte forme de artă contemporană se influențează reciproc.

Deschidem colecția *Metamorfoze* cu rezultatul conlucrării a doi dintre cei mai rafinați artiști români ai momentului: poeta Ștefania Mihalache și pictorul Laurențiu Midvichi. Improbabilă în alte circumstanțe, colaborarea celor doi artiști de expresie diferită oferă un produs nou, funcțional și de sine stătător, fără ca vocile care-l structurează să-și piardă din forța lor individuală.

Metamorfoze mizează nu doar pe promovarea unei poezii de impact, ci și pe crearea unei scene deschise interacțiunii dintre artiști (unul dintre ei va fi, de fiecare dată, poet), dispuși să se cunoască mai bine și să ofere publicului un spectacol autentic. Colecția *Metamorfoze* are un ADN poetic, fiind totuși mai mult decât un simplu omagiu adus poeziei, care, fragilă, vindecătoare și efemeră ca o pădăie, e capabilă să metamorfozeze spectaculos, așa încât din achenă ei cu puf să putem scoate sori și cuie.

Proiectul se adresează celor care nu au niciun dubiu că arta constituie un bun de primă necesitate și că fără ea ne-am pierde echilibrul într-o lume interconectată, din ce în ce mai dificil de înțeles.

Diana Iepure, coordonatoarea colecției

ME TA
m o r f o z e

Poeta și prozatoarea **ȘTEFANIA MIHALACHE** (n. 1978, Brașov) debutează în volumul colectiv *Junii 03. Antologia tinerilor prozatori brașoveni*, editat de revista *Interval*, în 2003. În 2004, îi apare romanul *Est-falia* (Editura Paralela 45, Editura Casa de Pariuri Literare, 2022).

În 2010, a publicat romanul *Poemele secretarei* (Editura Cartea Românească, Editura Casa de Pariuri Literare, 2022), nominalizat la premiul „Tânărul prozator al anului“ (Gala tinerilor scriitori, 2011).

În 2012, a obținut titlul de Doctor în Filologie la Facultatea de Litere din București.

A debutat în poezie cu volumul *Sisteme de fixare și prindere* (Editura Nemira, 2016), nominalizat la Premiile Radio România Cultural, urmat, în 2021, de volumul *Cronica Akasha*, la aceeași editură, nominalizat la Premiile Radio România Cultural și Premiile *Observator Cultural*. Volumul de debut a fost distins cu Premiul Matei Brâncoveanu pentru Literatură, acordat de Fundația Alexandrion.

În 2019, a apărut volumul de critică literară *Copilăria. Reconstituiri literare după 1989* (Editura Paralela 45), nominalizat la Premiile *Observator Cultural*, secțiunea Critică/istorie/teorie literară. În același an, a primit, în Franța, Premiul Boccace pentru proză scurtă.

Este prezentă în antologia de poezie românească și spaniolă *Sombras, incendios y desvanes (Umbre, incendii și mansarde)*, Editura Vaso Roto, Madrid și Guadalajara (2021).

În 2022, a publicat *Gene dominante*, povestiri, la Editura Humanitas, laureată a premiului *Observator Lyceum*, 2023. Unul dintre textele volumului a fost montat în cadrul spectacolului *Antologia dispariției*, după proză feminină contemporană, în regia lui Radu Afrim. Participă cu povestiri în antologiile *Retroversiuni. Antologie de proză scrisă de femei* (Editura Paralela 45, 2023) și *Lucruri mărunte. Copilăria în comunism* (Editura Muzeelor Literare, 2023).

Pictorul **LAURENȚIU MIDVICHİ** (n. 1979, Tulcea) este absolvent al Universității Naționale de Artă din București, Secția Artă Murală, clasa profesorului Viorel Grimalschi (2002). Membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, din anul 2003.

Are o importantă activitate expozițională, cu peste 20 de expoziții personale și de grup în țară și în străinătate. Debutază cu expoziția *Lumină și culoare*, Palatul Parlamentului, Sala de Expoziții „Constantin Brancuși“, București, 2005. Dintre cele mai importante expoziții personale amintim *Fibras de silêncio*, Clube Literário do Porto, Portugalia, 2010, *Studii*

despre orbire, pictură, Galeria Millennium, Lisabona, 2013, *ETAPE*, pictură 2004–2014, Muzeul de Artă Tulcea, *Distel Und Dornen*, pictură și grafică, CART-Galerie Pregarten, Linz, Austria, 2016, *Organische Mechanismen*, pictură, FIVE PLUS Art Gallery, Viena, Austria, 2018, *RETINARIUM*, pictură, Sala Brâncuși, Palatul Parlamentului, București, 2018, *Destructurare*, Galeria EM, Deva, 2020, *Intersecții*, Galeria de Artă UAP Ploiești, 2021, și, cea mai recentă, *Madrigal 60*, Galeria de Artă Madrigal, București, 2023.

Participă, începând cu 2013, în tabere de creație și de rezidențe artistice în România, Bulgaria și Serbia. Lucrările lui Laurențiu Midvichi se găsesc în colecții publice și private din țară și din străinătate (colecția de artă a Galeriei Millennium, Portugalia, colecția de artă a Camerei Deputaților, Muzeul de Artă Tulcea, Muzeul Județean Olt).

Este laureat al multor premii naționale pentru pictură și grafică, printre care se numără Premiul Special la Bienala de Artă Contemporană Aegyssus, Muzeul de Artă Tulcea, 2015, Premiul Fundației „Arta” – Concursul Național de Grafică „Urme și semne – Repere ale umanului”, 2009, precum și Medalia de argint, Arte e Cultura, Salerno, Italia, 2006.

În perioada 2007–2013, a lucrat la Editura Polirom ca grafician, realizând concepții grafice pentru serii de autor cum ar fi Hemingway, Saramago, Nabokov, Pamuk, Beckett, iar în prezent colaborează ocazional ca freelancer în domeniul designului de carte. Din 2018, colaborează cu Editura Paralela 45, realizând concepții grafice inovatoare și foarte apreciate, dintre care amintim creații din colecțiile editoriale *Ficțiune fără frontiere*, *Prima dragoste*, *Metamorfoze*, *Se poartă cartea*. Trăiește și lucrează în București.





I

Antinatura/ Sunt liniștită

Poate chiar un manifest

Sunt liniștită,
pentru prima oară în ultimii cincisprezece ani,

nu mai am două sau trei joburi,
nu mai trebuie să conving pe nimeni
să-mi treacă salariul real pe cartea de muncă
pentru că s-ar putea să am nevoie de un credit pentru locuință.

Am lăsat în urmă
adolescenți de la școli profesionale
pe care trebuia să-i conving
că literatura e mișto și e despre mine cum e și despre ei
și nu, nu se întâmpla ca în filme
când ei aveau la un moment dat o revelație,
eventual după ce profa cea cool
era pe fază
și-l ajuta pe unul
care dăduse de naiba.

Am lăsat în urmă șefi care îmi promiteau
să mă avanseze totuși pe un post de redactor,
dar nu înainte să mă scoată la un suc
la o pensiune din Bran
și pe urmă tot eu să par vinovată
că n-am zis din timp că nu-s interesată
în timp ce mi-era o jenă de muream
să sugerez că șeful s-ar putea gândi la așa ceva.

Am lăsat în urmă
șefi care se gândeau
că ar trebui să aplice metoda Pavlov pe angajați
sau dacă nu asta,
măcar un curent de intensitate mică.

Am fugit de redactat vreme de o mie și una de nopți,
am reușit să ocolesc câteva sute de ore de meditații private,
am scăpat și de copiii mici și gingași
ai căror părinți își doreau să cânt cu ei în engleză și să dansăm
Up, down/ turn around/ touch the sky and touch the ground.

Sunt liniștită
pentru că acum
tot ce am de făcut
este să-mi completez colecția de inele scumpe-dar-nu-foarte,
câte unul cam la două-trei luni,
să-mi iau câte un model clasic,
apoi să regret o clipă
că n-am luat unul dintre modelele de piți
cu Svarowski,
apoi să mă gândesc
că eu de fapt
nu vreau Svarowski, ci diamante.

Acum, tot ce am de făcut
este să încalec această bornă de kilometraj
și să mă țin strâns,
fără să-mi pese de mașinile care trec în goană
și-mi flutură rochia
într-un instantaneu de, oh, Marilyn Monroe.

Acum pot chiar, dacă vreau, să încerc
o poezie mai tânără.
Nu am de împărțit nicio orbită cu nimeni,
fiecare își face de cap cu muzica sferelor.

Poezia curge
din toate colțurile lumii,
din toate inimile sensibile,
din toate vârstele, genurile, rasele și clasele,
versuri pornesc de la ambele capete ale curcubeului
și se întâlnesc la mijloc, unde el face o burtă.
bine te-am găsit,
world poetry,
ai venit exact la timp,
acum, când sunt liniștită.



Acesta nu este un poem despre vreme.

Aflu că am sau că am avut o vreme
fiindcă tot aud „pe vremea ta...”
și sunt obligată să-mi povestesc vremea.
Dacă ar fi după mine aș începe cu ceva de genul
„pe vremea aceea...”, dar ei m-ar completa instantaneu
„adică pe vremea ta”,
și eu aș admite și aș repeta „adică pe vremea mea”
în timp ce aș bifa *I am not a robot*
și aș căuta să înțeleg forma vremii mele.
Încep cu „pe vremea mea nu există”
și dau scroll.
Continui cu „pe vremea mea îmi doream”
și dau scroll.
Dar nu e destul și nu-i face dreptate.
Vremea mea a fost numai a mea,
pe vremea mea a nins cum n-a nins niciodată,
vremea mea a inventat *les neiges d'antan*

pe vremea mea am făcut cel mai mare ghețuș
în întunericul cel mai adânc din cartier
în România anilor 80,
un ghețuș pe care nu vor putea să-l reconstituie
în niciun apartament-muzeu al comunismului
care niciodată n-o să stea alături de peștele de sticlă.
Pe vremea mea,
am trăit în cea mai cumsecade familie disfuncțională.
Părinții m-au apărut de frig,
în timp ce se mușcau
pe sub plapumă.

Pe vremea mea
mergeam pe Dealul Melcilor,
un deal pe care-l urcă melcii
greu și încet
și voiam să-l urc și eu
să ajung în vârf mai repede, să-i aștept acolo.

Pe vremea mea
primăvara începea târziu
când munții miroseau
a oaie udă,
a cojoc ars.

Pe vremea mea
câmpurile dintre blocurile noi
erau pline de pădăie,
o culegeam
și înghesuim în borcane
toți sorii ăia
mici și pufoși
pentru care primeam câteva monede
sau o notă bună.

Pe vremea mea alergam pe conducte și țevi care urmau
să transporte gazul la blocurile noi
în calorifere albe, lucioase
prin care încălzirea venea atât de curat,
fără praf de cărbuni sau rumeguș,
fără miros.

Și dacă vedeam în șanț o pisică moartă
strigam „părul tău să putrezească și al meu să înflorească“.
Mie nici nu mi-a crescut foarte mult.

Pe vremea mea
duminicile erau cu friptură și piure de cartofi
și salată verde cu puțin zahăr
și cu meciuri de fotbal
pe care tata le urmărea cu sufletul la gură
în timp ce eu îi priveam stăruitor
șosetele.

Pe vremea mea
ne urcam cu toții
ca pe porcul pârlit după tăiere
și ne simțeam stăpâni.
N-aș vrea să dau mai departe forma vremii mele,
pentru că
nu știu dacă se mai schimbă ceva sau
putem s-o batem în cuie.

EDITURA PARALELA 45



Pui în rulotă

Duminică

am luat un pui, l-am despachetat

și am înfipt în el o sticlă

după care l-am pus la cuptor.

Am chemat prieteni

am stat în jurul mesei

așteptând carnea să devină crocantă

să prindă crustă,

iar noi am făcut planuri să cumpărăm sau să închiriem

o rulotă cu care să mergem să vedem lumea.

Am fi luat și copiii și câinele și pisicile,

măcar trei luni pe an,

că vara s-a mărit,

practic din mai până în octombrie e cald și e de hoinărit.

Să stăm pe afară, să ducem o viață sezonieră nomadă,

dar unii dintre noi

nu pot pleca atât de mult de la job

și am redus la o lună,

și apoi am convenit totuși că e greu cu rulota,

nu poți să o parchezi oriunde,

trebuie să ai acces la utilități

așa e

pentru noi e mai bine cu mașina și cazări,

între timp

s-a făcut puiul,

carnea lui se desprinde atât de ușor de pe oase.

Pe scaunul de sus

Sus pe scaunul ruginit
din curtea părăsită a școlii
se urca întotdeauna
în miezul
cel mai fierbinte al verii
o fetiță
în jur de 9 – 10 ani.
Știa
sau avea
să afle mai târziu
că acela era un scaun de arbitru
poate de baschet,
poate de altceva,
dar oricum
de acolo supraveghea jocul,
echipele,
și fluiera.
Fetița nu avea fluier,
dar
nici nu avea nevoie de el
pentru că
între liniștea dintr-o jumătate a terenului
și liniștea din cealaltă jumătate
scorul era
mereu egal.
Când venea toamna
cu un vârtej de răceală aurie
scorul nu mai era egal,
nu când dinspre școală

spre cantină
era mânat un șir
de fete chele
care strigau și se înghionteau
în locuri nepermise
și-și puneau porecle deocheate
iar din spatele porții închise
le spiona acum fetița

care își scărpină chica foarte scurtă de pe ceafă
fetița care
toată vara
atât de bine
le arbitrase.

Alune

Numerele
la ce sunt bune,
e ca atunci când ai văzut
pentru prima dată alune
de pădure
în pădure.
Aveai puțin peste douăzeci de ani,
nu ți-a venit să crezi,
că bumbii verzi sunt chiar alune,
nu că ai fi crezut până atunci
că vin în pungă și cu sare
totuși, ai trăit o disonanță cognitivă
apreciabil de mare.
Numerele ar putea măsura disonanța,
așa cum ar putea înclina și balanța
dar la ce bun acum
când ai ajuns
atât de sus în alun.

II

Natura/ Actualizări

EDITURA PARALELA 45

42 și corpul

42 și de-abia acum corpul meu
ia formă de corp de femeie.
corpul meu îngroșat la mijloc
corpul meu-butelcuță
a dormitat până azi pliat
în corpul de fată
care a făcut toată treaba: a născut,
s-a chinuit să stoarcă din el câte 15
mililitri de lapte pe zi
a ridicat
și a legănat
și a curățat
și a sângerat și nu a bănuit nicio clipă
fluturele-butelcuță
dormind în el
împachetat și sigilat
ca un vas cu țuică de pere
într-un magazin de suveniruri
înconjurat în partea cea mai pântecoasă
de o panglică tricoloră.

42 și corpul de până acum
cel cu care am trecut prin școală, casă, spital, biserică
mare, cort, Vamă, Albena
cel pe care l-am stropit cu apă, cu bere, cu ceai de pelin
l-am uns cu cremă de sulf și lapte mentolat
e staționar
așteaptă să se ia o decizie în ce-l privește
ca un orb

la trecerea de pietoni
care întinde bastonul oricui se apropie,
ca o bluză
lăsată pe spătarul scaunului
când pleci de acasă,
pe care nimeni
nu o miroase cu dor.

EDITURA PARALELA 45



Brăila

În ochi în cap mi-a intrat
stâlpul din curtea părăsită a școlii
în vârful căruia se afla un scaun de arbitru.
În ochi în cap mi-a intrat capul de mort
de pe ușile galbene
care ascundeau panoul electric.
În ochi în cap mi-a intrat bustul Haricleei Darclée.
În ochi în cap braseria cu muzică populară
unde am dansat la trei ani
hop-hop și-am pocnit din degete
spre deliciul gospodinelor.
În ochi în cap mi-a intrat magazinul de pâine pe care azi scrie
Seroussi.
În ochi în cap macadamul istoric cu pietre late
am o brăilă în inimă
și-n brăila mea
e o spărtură gravă cu trei linii

am o brăilă
și-n gară
pe-o derivație cu maci și bururieni
ies la linia 1
pe urmă ies la linia 3
o fetiță arată spre mine și întreabă cum am ajuns
de la linia 1 la linia 3
tatăl îi arată pasajul subteran și fetița face aaa!
Ce nu știu ei
e că eu n-am trecut prin pasaj.



Tablou neterminat cu pomeți de femeie

Nu am pomeții destul de înalți.
Ca femeie, ar trebui să am pomeți mai înalți.
În corpul femeii,
rugăciunea începe de jos
și e cu atât mai înaltă
cu cât mai înalți sunt pomeții.

Cum să fii de folos
dacă frumusețea ta
locuiește în zone mai joase?

Ai putea să fii măcar vulpea roșie
pe care foamea puilor
o mână afară
din vizuina de sub iarnă
înainte de vreme.

Când ea fulgeră dureros zăpada cu coada
oamenii pornesc în drumeții
către creste
unde inflorescențele explodează.

De ziua limbii române

Frumoasă am fost
ca limba română
în melos mi-a făcut prima baie
cea care avea obligația să mă îmbăieze,
dar de atunci cuvinte de toate formele și mărimile
mi s-au așezat peste tot pe corp
ca niște magneți care se atrag și se resping

și uneori visez
să mă duc la un bărbat
și să-i spun direct hai
și până și frecarea dintre noi
să fie asonoră

în seara asta
copiii mei au vrut
să vadă luna roșie
le-am spus
să fie atenți
că pe ea o să scrie Coca-Cola
s-au uitat la mine nedumeriți.

Orice glumă care conține roșu
e o glumă bună.